

Izveštaj o kontroli kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja za septembar 2024.god.

17.10.2024

Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja vrši se na pet mernih mesta i to na sledećim mernim mestima: u ZZJZ Vranje, Osnovnoj Ajkoli Svetozar Markovića u Vranju, Predajkolskoj ustanovi Nađe dete-Vrtiću Neven u Vranju, Osnovnoj Ajkoli J.Jovanovića Zmaj u Vranju i u Osnovnoj Ajkoli Predrag Devedaji u Vranjskoj Banji. Pri izboru mernih mesta vodilo se računa o rasporedu i vrsti izvora zagađivanja, gustine naseljenosti, specifičnosti terena i meteoroloških uslova. Na svim mernim mestima vrši se sistematsko dnevno merenje koncentracija osnovnih zagađujućih materija u vazduhu: SO₂, O₃ i NO₂. Takođe se na svim mernim mestima vrši analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina gde se određuje i koncentracija ukupnih taložnih materija. Granične vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno dozvoljene vrednosti za pojedine zagađujuće materije baziraju se na važećim zakonskim propisima (Zakonu o zaštiti vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, 10/13 i 26/21 Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013).

Â

Â

Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja vrši se na pet mernih mesta i to na sledećim mernim mestima: u ZZJZ Vranje, Osnovnoj Ajkoli Svetozar Markovića u Vranju, Predajkolskoj ustanovi Nađe dete-Vrtiću Neven u Vranju, Osnovnoj Ajkoli J.Jovanovića Zmaj u Vranju i u Osnovnoj Ajkoli Predrag Devedaji u Vranjskoj Banji. Pri izboru mernih mesta vodilo se računa o rasporedu i vrsti izvora zagađivanja, gustine naseljenosti, specifičnosti terena i meteoroloških uslova. Na svim mernim mestima vrši se sistematsko dnevno merenje koncentracija osnovnih zagađujućih materija u vazduhu: SO₂, O₃ i NO₂.

Â

Takođe se na svim mernim mestima vrši analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina gde se određuje i koncentracija ukupnih taložnih materija. Granične vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno dozvoljene vrednosti za pojedine zagađujuće materije baziraju se na važećim zakonskim propisima (Zakonu o zaštiti vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, 10/13 i 26/21 Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013).

Â

Izvori zagađenja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u individualnim kućnim ložištima, kotlarnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izduvni gasovi saobraćajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona loženja dolazi do povećanih koncentracija zagađujućih materija. Tome doprinose i meteorološki uslovi: niska temperatura, povećana vlažnost i povećani atmosferski pritisak.

Â

Svaka od zagađujućih materija ima specifičan mehanizam delovanja na zdravlje ljudi. Najčešće dolazi do nadražaja respiratornih puteva, otežanog disanja, kašljanja, osećaja stezanja u grudima, suzenja očiju, pojačane sekrecije iz nosa. U vreme kada je povećana koncentracija ovih materija, osobe sa srčanim i plućnim oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavaju bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo stanovništva bi trebalo da izbegava produženu i napornu fizičku aktivnost na otvorenom prostoru.

Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â

REZULTATI ISPITIVANJA

Â

Sumpor dioksid Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â

U septembru 2024.god. izvršeno je ukupno 150 dnevnih merenja koncentracija SO₂ u vazduhu na 5 mernih mesta, po 30 dnevnih merenja na mernim mestima: u ZZJZ Vranje, Osnovnoj školi "Svetozar Marković" u Vranju, Predškolskoj ustanovi "Naše dete-Vrtiću" u Vranju, Osnovnoj školi "Jovanović Zmaj" u Vranju i Osnovnoj školi "Predrag Devedžić" u Vranjskoj Banji.

U septembru 2024.god. nivo SO₂ nije bio preko granične vrednosti za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan na svim mernim mestima po Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013.

Granična vrednost, kao i tolerantna vrednost koncentracije SO₂ u vazduhu za jedan dan iznosi 125 µg/m³/dan .

Â

Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â

U septembru 2024.god. izvršeno je ukupno 150 dnevnih merenja koncentracija O₃ u vazduhu na 5 mernih mesta, po 30 dnevnih merenja na mernim mestima: u ZZJZ Vranje, Osnovnoj školi "Svetozar Marković" u Vranju, Predškolskoj ustanovi "Naše dete-Vrtiću" u Vranju, Osnovnoj školi "Jovanović Zmaj" u Vranju i Osnovnoj školi "Predrag Devedžić" u Vranjskoj Banji.

U septembru 2024.god. nivo PM_{10} nije bio preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan na svim mernim mestima po važećoj Uredbi.

Maksimalno dozvoljena vrednost koncentracije PM_{10} u vazduhu za jedan dan iznosi $50 \mu\text{g}/\text{m}^3/\text{dan}$.

Â

Â

Azot dioksid

U septembru 2024.god. izvršeno je ukupno 150 dnevnih merenja koncentracija NO_2 u vazduhu na 5 mernih mesta, po 30 dnevnih merenja na mernim mestima: u ZZJZ Vranje, Osnovnoj školi "Svetozar Marković" u Vranju, Predškolskoj ustanovi "Naše dete-Vrtić" u Vranju, Osnovnoj školi "J.Jovanović Zmaj" u Vranju u Osnovnoj školi "Predrag Devedžić" u Vranjskoj Banji.

U septembru 2024.god. nivo NO_2 nije bio preko granične, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan, po važećoj Uredbi, na svim mernim mestima.

Granična vrednost, kao i tolerantna vrednost koncentracije azot dioksida u vazduhu za jedan dan iznosi $85 \mu\text{g}/\text{m}^3/\text{dan}$.

Â Â

Aerosediment

U septembru 2024.god. analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina rađena je na svih 5 mernih mesta na teritoriji Grada Vranja.

Â

Nivo ukupnih taložnih materija u septembru 2024.god. na svim mernim mestima bio je ispod maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec po važećoj Uredbi.

Maksimalno dozvoljena vrednost koncentracije ukupnih taložnih materija za jedan mesec iznosi $450 \text{mg}/\text{m}^2/\text{dan}$.

Â

Â

Â